

Ur. br: 18 NS

Zagreb, prosinac 2020.

Muzejski dokumentacijski
centar
Ilica 44/II
10000 Z A G R E B

Predmet: Izvješće o provedbi matične djelatnosti
Tehničkog muzeja Nikola Tesla u 2020.

Poštovani,

1. U skladu s odredbama *Pravilnika o načinu i mjerilima za povezivanje u Sustav muzeja Republike Hrvatske (NN 120/02) te Programa o provedbi poslova matičnosti* Tehničkog muzeja Nikola Tesla, Zagreb 2020. iz poznatih epidemioloških razloga nastalih širenjem pandemije virusa COVID - 19, **nije** obavljen planirani stručni nadzor u Pomorskom muzeju Orebić, u Orebiću.

2. Tehnički muzej Nikola Tesla (TMNT) je u 2020. smanjenog obima te u skladu s potrebama i epidemiološkim mjerama izvršio je dva uvida nad pokretnim tehničkim kulturnim dobrima na područjima Republike Hrvatske, točnije Zagreba. Radi se o slijedećim terenima i izradi popratnih mišljenja:

- Stručno mišljenje s izradom elaborata kustosa Branimira Prgometa (listopad 2020.) o zatečenom stanju dijelova postrojenja unutar zgrada transmisije, spremišta brašna i spremišta žitarica nekadašnjeg zagrebačkog „Industrijskog kompleksa Paromlina,“ temeljem zahtjeva Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode u cilju obnove i očuvanja industrijske baštine te adekvatne spomeničke i edukativne prezentacije, na lokaciji Koturaška cesta – Trnjanska cesta, Zagreb. U konačnom nalazu mišljenja ostvarena je suradnja sa Zavodom s projektantskim uredom UPI-2M d.o.o. te višom stručnom savjetnicom pročelnika Gradskog zavoda gospođom Barbarom Lonjak Zlopašom.
- Stručno mišljenje višega kustosa Tehničkog muzeja Nikola Tesla Renata Filipina (14. prosinca 2020) na zahtjev Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba, o valorizaciji tehničkih elemenata unutrašnjosti trafostanice na Rooseveltovom

trgu u Zagrebu, s mogućnošću prilagodbe istih u svrhu povećanja potrebne opskrbe električnom energijom na okolnim objektima. Transformatorska stanica trenutačno služi za opskrbu električnom energijom na dotičnoj lokaciji. Za tu namjenu koriste se dva transformatora. Prividna snaga svakog transformatora iznosi 1000 kVA, a prijenosni odnosi su im 10/0,4 kV. Osim transformatora, u prostoriji se nalazi i pripadajuća rasklopna oprema: nekoliko sabirnica, prekidača, rastavljača, izolator i druge opreme. Prema riječima gospodina Graše, sva oprema (uključujući i transformatore) ugrađena je 1986. godine, a pregradni zid dijeli funkcionalni prednji dio prostorije od stražnjeg dijela u kojemu se nalazila stara transformatorska stanica. Osim funkcionalne opreme, unutar ove prostorije nalazi se i stara nefunkcionalna oprema koja je pripadala poštanskim telekomunikacijama.

Prijedlog višega kustosa se svodi na korištenje cjelokupnog unutrašnjeg prostora zgrade za potrebe eventualnog povećanja prividne snage transformatorā koji bi povećali okolne zgrade električnom energijom. Uvjet za to je dozvola arhitekata uporabi cjelokupnog prostora zgrade. Stražnji prostor u kojemu je bila stara transformatorska stanica ne može se dovesti u prethodnu funkciju jer je gotovo sva oprema iz tog dijela preseljena.

3. Razmjena mišljenja muzeja Prve i Druge razine matičnosti s Muzejskim dokumentacijskim centrom elektronskim i telefonskim načinom u svrhu korekcija, prijedloga te praktičnih iskustava iz vlastitih muzeja u svrhu izrade što kvalitetnije dokumentacije vezane za slijedeće akte:

- Pravilnik o načinu **procjene** vrijednosti građe u svrhu inventarizacije ili ponude predmeta.
- Upoznavanje sa projektom e-kultura, **digitalizacija**, kojim bi se uspostavilo centralno spremište u koje bi se trajno pohranjivali svi digitalizirani podaci kulturnih dobara Republike Hrvatske te bi se ovim putem proširio broj usluga koje su dostupne putem usluge e-građani.
- Izrada Pravilnika o načinu i mjerilima za **povezivanje** u sustav muzeja Republike Hrvatske (čl. 19).

3. Suradnja s Muzejom Slavonije s aspekta matičnosti **druge razine**.

Izvještaj priredila Ksenija Katalinić, viša kustosica, voditeljica Tehničkog odjela Muzeja Slavonije

Zbog općepoznate situacije također i **Druga razina matičnosti nije** odradila za ovu godinu planirani posjet Muzeju grada Vukovara. Ipak, U skladu s odredbama Pravilnika o načinu i mjerilima za povezivanje u Sustav muzeja Republike Hrvatske (NN 16/2019) obavljen je preliminarni pregled privatne zbirke željezničke opreme u Osijeku, u vlasništvu gospodina Zvonka Ćurka.

Stručni preliminarni pregled zbirke obavila je Ksenija Katalinić, viša kustosica u pratnji stručne djelatnice Muzeja Slavonije, muzejske savjetnice Sanje Vidović i u prisutnosti vlasnika zbirke Zvonka Ćurka, 8. prosinca 2020. Stručnim pregledom obuhvaćen je uvid u sadržaj navedene zbirke.

Preliminarnim pregledom utvrđen je izniman trud gospodina Zvonka Ćurka te briga za očuvanjem željezničke građe. Vrijednost zbirke je prepoznata u pomno odabranim rijetkim, vrijednim i raznolikim predmetima, koji kao cjelina prikazuju povijest željeznice. Stoga su nužna nastojanja za očuvanje i prezentaciju navedene zbirke.

Planiranom provedbom registracije zbirke 2021. godine biti će napravljen prvi korak prema njezinoj valorizaciji.

U zbirci se nalaze predmeti iz 1970-ih godina do danas, s tendencijom daljnjeg rasta. Obuhvaća razvoj željeznice od druge polovice 19. do kraja 20. stoljeća. Smještena je u privatnom posjedu, te čuvana u privatnom vlasništvu s povremenim predstavljanjem javnosti. Tako je u listopadu 2020. u zgradi Željezničkog kolodvora Osijek postavljena izložba „150 godina željeznice u Osijeku“ u trajanju do kraja ove godine.

Zbirka sadrži:

- signalno – sigurnosnu opremu (skretnice, pružne signalne lampe, fenjere na karbit i repičino ulje, baterijske lampe)
- naprave za vezu u prometu (induktorske telefonske centrale i telefone, Morseov telegraf - cjelovit i očuvan)
- naprave za izdavanje karata u putničkom prometu
- naprave za održavanje pruge (ručna naprava za rezanje tračnica, naprava za određivanje visine tračnica u zavoju, drezina na ručni pogon, drezina na motorni pogon)
- pečate za kontrolne liste teretnog prometa
- originalne uniforme i kape s oznakama, replike uniformi
- zidne satove
- značke i novac
- dokumente (propisi, upute, izvješća), kalendare, knjige

Zbirka nije sadržajno obrađena i fotografirana, niti je poznat broj predmeta. Stoga je dogovorena stručna obrada i registracija zbirke u suradnji s Konzervatorskim odjelom u Osijeku.

Ostali poslovi

Praćenje savjetovanja putem Zoom platforme na slijedećim radionicama i predavanjima:

-*Tekstil i moda*: primjeri akvizicija, pohrane i prezentacije u Victoria and Albert Museum u Londonu, koju je održala kustosica dr. Silvija Banić, 14.7.2020.

- *Muzealizacija mode* – počeci i izazovi na prostoru Slovenije, Hrvatske i Srbije, međunarodni interdisciplinarni znanstveni simpozij, 12.10.2020.

- MDC / online radionica o stručnoj obradi etnografske građe, 13.10.2020.

-Teorijsko i praktično sudjelovanje radionice *Preventivna konzervacija umjetnina na papiru i pergameni*, voditeljica: Majda Begić Jarić, viši konzervator – restaurator s Odsjeka za papir i kožu Hrvatskog restauratorskog zavoda u Zagrebu, održane u Muzeju Slavonije 19.10.2020.

-Na inicijativu MDC- a, a u okviru provedbe matičnosti muzeja, matičari --

-Druga razine matičnosti Muzeja Slavonije održala je sastanak u vezi procjene građe; kao zaključak dogovorene su stručne sugestije i prikaz prakse procjene muzejske građe sa zadatkom da se u Muzeju Slavonije donesu smjernice za procjenu predmeta.

S poštovanjem,

Markita Franulić
ravnateljica